

майката съ усилена домашна работа редила къщата, обличала децата, прела, прала, тъкала, шила и смогвала да натъкни за децата всичко потребно.

При говоръ и трудолюбие на родителите и при послушание и доброта на децата, българската челядь достигала успехъ и благополучие. Съ течение на времето децата растатъ, едно подиръ друго се захващатъ за работа, а най-способниятъ между тяхъ достига първите борци и заслужили люде на народа.

Шуменъ по онова време (1840-1850 г.) билъ голъмъ, производителенъ и търговски градъ. Въ него имало силни еснафи и тежки търговци, които разнасяли стока по Влашко, Варна, Цариградъ, Климентъ — министъръ-председател (1880 г.) Мала Азия, Египетъ, Гърция и т. н.

Градътъ билъ силна турска крепость, седалище на паша и голъма турска войска. Турцитъ имали голъми джамии, но и българитъ почнали да строятъ красиви църкви и народни училища, въ които се събириали българските деца и младежи за учение.

Случило се така, че къмъ 1848—1850 г. въ Шуменъ се преселили отъ Маджарско и Полша много бъжанци: учители, лъкари, музиканти, писатели, които, като не могли да намърятъ работа между турцитъ, сприятелили се съ просвѣтени българи, гдето срещнали добър приемъ. Българитъ били рая, но обичали уче-

